

riets Lærere, vilde jeg fra mit Standpunkt sige: Ja, det bedste er efter min Mening det her foreslaaede; men om end dette ikke naas, er der dog vundet et væsentligt Gode, som jeg sætter Pris paa at naa, og jeg vilde derfor være tilbøjelig til at mene, at man burde acceptere det foreslaaede ogsaa uden den almindelige Eksamensret. Nu glæder det mig, at det, vi her faa, er det bedste. Og tør jeg antage, at den Stemning, som jeg troede fra visse Sider gør sig gældende for ikke i denne Henseende at gaa saa vidt som Lovforslaget, ikke længere er til Stede, er der altsaa virkelig Udset til, at vi faa den her fastsatte Ordning gennemført. Og da jeg er enig med det ærede Medlem i at betragte denne Ordning som den rigtigste, er det ikke værd at afvise, om jeg anser den som det eneste vigtige Gode, der opnaas ved Loven, eller om ikke ogsaa et væsentligt Gode opnaas derved — den ærede Ordfører pointerede det, og jeg maa vedblivende lægge stor Vægt derpaa — at den Bestemmelse, der findes i § 8, er fremkommen, hvorved der sættes en Bom for Privatistvæsenet, en Bom for de ufaldede Præfeters Uddannelse af Lærere.

Jeg vil med Hensyn til to Bemærkninger vedrørende Sagen, der ere gjorte af det ærede Medlem for 9de Kredts (S. Jensen) sige, at ganske vist er ved dette Lovforslag en Del forbeholdt Administrationen, men jeg maa gøre opmærksom paa, at der er ikke ved denne Lov givet Administrationen en større Indflydelse og større Bestemmelsesret, end den allerede har. Bliver det ikke til noget med dette Lovforslag, beholder Administrationen en Betsjelse paa de samme Omraader som dem, der efter det ærede Medlems Mening vilde henhøre under den, hvis Lovforslaget blev til Lov. Det fastholder jeg som noget meget vigtigt, at man ikke forlader denne Grænse, at man ikke prøver paa at indlægge under Lovgivningens Bestemmelse Forhold, som ere og bør være overlade Administrationen. At Lovgivningen undertiden netop paa Omraader, der vedrøre Undervisningen, er gaaet for vidt, tror jeg er blevet tilstrækkelig klart for alle ved den Maade, hvorpaa Loven om de lærde Skoler i sin Tid er bleven formet, idet den under Lovgivningen har inddraget for meget af, hvad der billigt burde være forbeholdt Administrationen, og derved har lagt en Hindring i Vejen for, at visse Fremstridt paa dette Omraade kunne realiseres paa en naturlig og ligefrem Maade i Stedet for at blive undergivne en Diskussion, som har vist sig at ville blive endeløs, naar Sagen kommer for

Lovgivningsmagten. Der er et Punkt, tror jeg, hvor man fra alle Sider maa være enig om, at man ikke bør forlade Grænsen mellem, hvad der skal være en Lovgivnings- og en Administrations-sag. Paa den anden Side mener jeg, at det ærede Medlem maa være beroliget med Hensyn til denne Lov, thi er der noget, der skal hindre eller i alt Fald gøre det vanskeligt, at Skolevejen bliver en Udvej for Personer, der mere eller mindre ere forulykkede i Livet, er det denne Lov, som kraftig hindrer det derved, at den opstiller som Regel, at kun de, der fra Barndommen bestemme sig dertil, kunne komme til at gaa Skolevejen, medens der kun er aabnet den lille Ventil for Forandring i Livsstilling og Livsplaner derved, at Ministeriet kan gøre Undtagelser. Det tror jeg maa være en hel Del mere beroligende over for den nuværende Tilstand, hvor intet Krav stilles med Hensyn til den systematiske Uddannelse, men hvor enhver i en ældre Alder, naar han blot efter en kort Forberedelse er i Stand dertil, kan indstille sig for Eksamen-kommissionen og sandsynligvis nok komme igennem med det Minimum, som Eksamen-kommissionen kræver. I denne Henseende mener jeg, at Lovforslaget frembyder en saa væsentlig Fordel i Forhold til det nu bestaaende, at jeg gør Regning paa, at det ærede Medlem netop fra sin Betragtning Standpunkt ikke alene selv vil stænke Lovforslaget sin Stemme, hvad jeg venter, og hvad han for øvrigt har udtalt, men ogsaa interesserer sig for, at Sagen føres videre.

Th. Nielsen: Naar den ærede Ordfører fremhævede, at der fra hans Meningsfællers Side er gjort Indrømmelser, vil han ikke benægte, at der ogsaa fra vor Side er gjort meget væsentlige Indrømmelser. Jeg ønsker derfor ved Siden af den ærede Ordførers Udtalelser at stille min Udtalelse nemlig, at hvis Lovforslaget ikke fører til det, vi ønske, maa vi være ensfattede med Hensyn til vort Standpunkt. — Hvorvidt jeg er i Overensstemmelse med det andet Ting i min Opfattelse af Seminariernes Eksamensret, derom kan jeg ikke sige noget, men den højtærede Minister vil erindre, at jeg allerede i en Betænkning i 1888—1889 med Hensyn til en lignende Sag indtog det samme Standpunkt som nu, og i det Spørgsmaal vil jeg fremdeles staa paa samme Standpunkt.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.